23 Temmuz 1956

Devlet Nüshası



CAM-İŞ

Sahibi
İstanbul Şişe ve Cam Sanaii İşçileri Sendikası
Neşriyatı idare eden Mes'ul Müdür:
HÜSEYİN KARA

İŞÇİ ARKADAŞ
Bu Gazete senin malındır
Bundan istifade etmesini bil
Ve SENDİKANA üye ol

Gayri siyasî, İçtimaî ve Meslekî Gazete

SAYI: 44 - 1 Temmuz 1956 — Her ayın 1 inde çıkar — Adres: Şişe ve Cam İşçileri Sendikası, Paşabahçe — İstanbul — Fiatı: 10 Kuruş



İşçi Sigortaları Kurumu Genel Kurulu toplandı

İşçi Sigortaları Kurumu Genel Kurulu bugün (12 Haziran 1956) saat 10 da Ankara'da İşçi Sigortaları Kurumu Umum Müdürlüğü konferans salonunda Çalışma Vekili Mümtaz Tarhan'ın bir nutku ile açıldı.

Çalışma Vekili Genel Kurulu açış nutkunda dedi ki:

«Muhterem arkadaşlar,

İşçi Sigortaları Kurumunun 11 inci Genel Kurul toplantısını açıyorum. Bu toplantıya katılan üye arkadaşlarımı ve huzurlariyle bize şeref veren kıymetli misafirlerimizi saygı ile selâmlarım.

Müsbet ve yapıcı müzakere ve tenkidler eksikliklerin tamamlanmasına hizmet eylemektedir. İş Kanununun şümûl sahasının genişletilmesi, sigorta müessesesinin iş hacminin artmasına ve sigortaların yardım sahalarının tayessüüne yol açmıştır.

Tetkikimize sunulan rapordaki rakamlar hizmetlerin hangi merhalelere ulaştığını beliğ bir surette gösterecektir. Sigorta yardımlarının dar ve cılız miktarlardan sigortalıları tatmin edecek reel miktarlara çıkarılması ve aktüer hesapların vereceği bütün imkânların iyi bir hizmet anlayışı içinde gerçekleştirilmesine çalışılması zarurî idi. Son aylarda sigorta mevzuatında bu hedefe müteveccih tâdiller alâkalı muhitlerde çok müsbet akisler meydana getirmiş ve umumî bir memnuniyet havası yaratmıştır. Yeni tâdillerle sigorta müesseselerimizde mevcut bir takım boşlukların da doldurulması zarureti kendisini hissettirmiş bulunuyor.

Bu cümleden olarak, umumî iş mevzuatımızın daha iyi bir hale getirilmesi ve şümûl sahasının genişletilmesi hususundaki çalışmalarımız yanında, sigortalılara sağlanan menfaatler Nisan 1956 ayında kabul edilen yeni kanunlarla genişletilmiş olduğu gibi tatbikattan elde edilen neticeler, edinilen tecrübeler, Sosyal Sigortaların esas ve prensipleri ve teknik sigorta hesaplarının verdiği imkânlar nazara alınmak suretiyle, (İş kazalariyle Meslek Hastalıkları), (Analık), (Hastalık ve Analık) Sigortaları Kanunlarının daha mütekâmil hale getirilmesi ve sigorta yardımlarının arttırılması için gerekli tâdil lâyihaları hazırlanmış, hâlen İhtiyarlık Sigortası bünyesi içinde kısmen derpiş edilmiş bulunan Malûliyet ve Ölüm Sigortalarının tam bir şekilde kurulmasını teminen de (Malûliyet, İhtiyarlık ve Ölüm Sigortaları) Kanunu lâyihası ihzar edilmiştir.

Pek vakında Büyük Millet Meclisine sunulacak olan bu lâyihalar kanunlaşınca sosyal emniyet sahasında sigortalılar lehine yeni bir merhale katedilmiş olacaktır.

Ayrıca, Vekâletimiz tarafından lâyık olduğu ehemmiyetle ele alınan işçi meskenleri dâvasının, Sosyal Sigorta fonlarından faydalanılmak ve gerekli yeni organizasyon sağlanmak suretiyle en iyi şekilde hâl ve intaç edilmesi ve Kurum fonlarının en uygun tarzda işletilmesi imkânlarının temini hususlarındaki çalışmalarımız da son safhasına gelmiş

(Devamı 3. sayfada)

İşçilerimize yarım maaş ikramiyeleri bayramdan evvel verilecek

Her sene verilmekte olan bir maaş tutarındaki ikramiyenin iki taksitte verildiği ve son yarımının da ekim aylarında verildiği malûmdur.

Cenevreden avdet eden sayın Umum Müdürümüz Dr. Şahap Kocatopçu Meclisi İdaremizin 7 Temmuz 1956 tarihli toplantısında hazır bulunmuş ve bayram dolayısı ile işçilerimizin yarım maaş ikramiyelerinin verilmesini teklif etmiştir.

Teklif kabul edilmiş olup ikramiyeler 16 - 17 temmuzda verilmiş olacaktır. İkramiyenin verilmesi işçilerimiz arasında büyük bir memnuniyet uyandırmıştır. İşçilerimiz adına Meclisi İdare âzalarına ve sayın Umum Müdürümüz Dr. Şahap Kocatopçuya teşekkür ederiz.

CAM - İŞ

U. Müdürümüz Milletlesarası Çalışma Kongresine iştirak etti

Haziran ayında toplanan Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Kongresine Hükûmetimiz tarafından işveren temsilcisi olarak gönderilen Umum Müdürümüz Dr. Şahap Kocatopçu 1 aydan beri Cenevrede bulunmaktadır.

Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı hakkında çok kısa bir izahat vererek okuyucularımızı tenvir edelim.

M. A. Ç. Teşkilâtı, 1919 senesinde kurulmuştur. Her sene haziran ayında toplanarak birçok kararlar alan bu teşkilât, hükûmet, işveren ve işçi temsilcilerinden müsavi şartlar altında teşekkül etmiştir.

Merkezi, Cenevre'dedir.

Bu teşkilât şuna kanidir ki: Bir cemiyetin inkişafı için müşterek çalışma şarttır. Bunun için de her memleketin istihsalinin artması lâzımdır. İstihsalin de artması için hükûmet, işveren ve işçilerin müsavi kuvvetlere malik bulunması elzemdir. Kuvvetlerden biri zayıf olursa o memlekette lâiki ile istihsal hiç bir zaman artamaz.

Gayesi: İstihsal bakımından geri kalmış milletlere yardımı etmektir.

Teşkilâta Birleşmiş Milletlere âza olan devletler dahildir.

Bütçesi Birleşmiş Milletlerden temin edilir.

Şubelerimizden haberler

Cibali Şubemiz

Cibalide Hasan Ekin'e ait cam fabrikası işvereni işyerinde astığı bir tamimle 7.7.956 da işyerinin kapanacağından işçilerin kendilerine iş bulmaları ilân edilmiştir. Şube Başkanı Sait Boz Durumu Merkez Sendikamıza bildirmiştir.

Merkez Sendika İdare heyetinden müteşekkil bir heyet Cibaliye giderek durumu işverenle konuşmuştur. İşverenin durmasında ileri sürdüğü sebep iptidaî maddenin olmayışından böyle bir karara vardıklarını kararlarının da kesin olmadığını İş Kanununun 13. ncü maddesinde işçilere tanınan hakları aynen tanıyacaklarını ve tekrar görüşmek için de 4 Temmuz 1956 tarihinde de

(Devamı 3. sayfada)

Hafta ve genel tatillerde işçiye tam ücret verilecek

Yeni kanun işçiler arasında çok büyük memnuniyet yaratmıştır

İş Kanununun şumûlüne giren bütün işçilere, hafta ve Genel Tatil günlerinde verilen yarım yevmiye tama çıkarılmıştır.

14 Haziran 1956 gününden itibaren yürürlüğe giren mezkûr kanun, Büyük Millet Meclisinde ittifakla kabul edilmiştir.

Türk işçisinin refaha ulaştırılması için yapılan müsbet çalışmalar birer birer meyvesini vermekte böylelikle Türk işçisi yarınına daha emin ve büyük ümitlerle bakmaktadır.

Türkiyedeki bütün sendikalar gibi İstanbul Şişe ve Cam Sanayii İşçileri Sendikası da Büyük Millet Meclisi Reisliğine, Başvekilimize ve Çalışma Vekilimize işçileri adına sevinç ve teşekkür telgrafları çekmiştir.

Hafta tatili hakkında iş yerimizin tamimi

14.6.1956 tarihinden itibaren mer'iyete giren 6734 sayılı kanunla hafta tatili günlerinde ödenen yarım yevmiyeler tam'a iblâğ edilmiş bulunuyor.

Bu münasebetle iş yerimiz, bir tamim yayınlayarak kanun hükümlerine göre hangi şartlar altında hafta tatili yevmiyesi ödeyeceğini bildirmiş olup, yalnız müessesenin anladığı mâna gereğince aşağıdaki hallerde de hafta tatili yevmiyesini ödemiyeceğini tebliğ etmiştir.

Tebliğde mezkûr madde şudur:

«... 4 — Hafta tatiline tekaddüm eden altı gün zarfındaki istirahat günleri hafta tatili ücretinin hesabında nazara alınmaz.

Meselâ: Hafta tatilinden evvelki altı gün zarfında işçi, 3 gün çalışmış, bir gün izin almış ve iki gün de hastalık sebebile istirahatli bulunmuş olsa kanun hükümlerine göre hastalık, hafta tatili yevmiyesi verilmesi için mazeret addedilmemiş olduğundan hafta tatili yevmiyesi tahakkuk ettirilemez.»

İş yerimizin yukarıdaki bu tebliği karşısında sendika, alâkalı makamlara durumu bildirmiş ve acele kanunun tefsirini istemiştir.

Hafta tatilinin yarım yevmiyeden tam'a iblagına kadar böyle bir itiraz vuku bulmadığı halde ve son kanun şumulünde de iş yerimizin anladığı mânada bir hüküm olmadığına göre durumun işçilerimizin lehine neticeleneceği şüphesizdir.

Senelik ücretli izin kanun tasarısı meclise verildi

Haber aldığımıza göre senelik ücretli izin tasarısı da Büyük Millet Meclisine sevk edilmiştir.

İşçilerin sabırsızlıkla beklediği bu kanun da bir an evvel Mecliste görüşülerek kabul edilmesi, büyük bir yaranın melhemi olacaktır.

Kâğıt Bayramı

Birini henüz uğurladığımız ve diğerine de yakında kavuşacağımız şu mes'ut günlerimizde bu kâğıt bayramı da nerden çıktı diye belki bir an şaşıracaksınız. Fakat şaşırmaya hiç lüzum yok. Çünkü bu fabrikamıza ait olup ve ayda bir iki kere tekerrür eden bir bayramdır. Hele şu günlerde bütün piyasada sıkıntısı çekildiği halde bize işimize girerken veya çıkarken hiç istemeden bedava dağılıp duruyor. Evet kıymetli okuyucularım sizin de tahmin ettiğiniz gibi fabrikamızın çıkarmakta olduğu gazetelerden bahsediyorum.

Maalesef bir çoğumuz büyük fedakârlık ve bir takım iyi ümitlerle çıkarılan bu gazetelere ancak bir kâğıt kıymetiyle bakıyoruz. Halbuki neden böyle olsun, neden onu büyük bir heyecanla bekleyip her satırını okuyup kendimize göre bir takım faydalar elde etmiyelim. Şurasını kabul etmek lâzım ki bugün için gazetemizi diğer para kazanmak amacı ile çıkarılan gazetelerle mukayese edemeyiz. Fakat nasıl ki bahçemizde kendi elimizle yetiştirdiğimiz orta kalitedeki bir meyva pazardan aldığımız birinci sınıf bir meyvadan daha tatlı gelirse gazetemizden de aynı zevki alalım. Hiç olmazsa onu bunu çekiştirmeye harcadığımız zamanın bir kısmını da buna harcıyalım.

Gayemi yalnış anlamayın sizlere bu gazeteyi mukaddes bir kitap gibi güzel ambalâjlar içinde saklayın demiyorum. Gayet tabiîdir ki bir gazete okunup anlaşıldıktan sonra paket yapmak veya bir şeyi sarmak için kullanılır. Fakat daha elimize alıp bir satırını okumadan

— Yaşasın be bugün de kaşığı saracak kâğıt çıktı, diye nankörlük etmiyelim.

Çünkü başkalarına faydalı olacak bir yazı yazmayı düşünen bir arkadaş bu lâfı bir iki kere işitse içindeki heves söner ve haklı olarak şöyle düşünür: Demek ki ben de yazsam daha okunmadan böyle bir kaşığa kılıf olmaktan başka bir şeye yarıyamıyacak.

İşte kıymetli okuyucularım yukarda bahsettiğim karekterdeki kimselerle mücadele edelim ve elimizden geldiği kadar onlara da okuma zevkini aşılıyalım ve elimizdeki bu büyük nimetin kıymetini bilelim.

F. B. Pulurluoğlu

Kongreye davet

Çubuklu Şubemizin mutad yıllık kongresi 15 Temmuz 1956 pazar günü saat 13.00 de Mektep Sokağındaki 8 No. lu Acem Alinin kahvesinde icra edilecektir.

Çubuklu Şubemizin yıllık kongresinin heyecanlı geçeceği ve bilhassa son günlerde patronun yapmış olduğu zamlar üzerine durulacağı tahmin edilmektedir. Çubuklu Şubemiz İdare Heyeti bir haftadan beri kongre hazırlığı ile meşgûl olmaktadır.

Çubuklu Şubemizin kongresine bütün arkadaşlarımızın teşrifleri rica olunur.

GÜNDEM

1 — Açılış ve yoklama,
2 — Kongre Divanı seçimi,
3 — Faaliyet ve hesap raporlarının okunması,
4 — Tenkid ve temenniler,
5 — Tenkidlere cevap,
6 — İdare Heyetinin ibrası,
7 — Seçimler,
8 — Kapanış.

Dr. Vahit Ege nakledildi

İşçi Sigortaları Paşabahçe Dispanserinde bulunan dolayısı ile müessesemiz işçilerine ve aynı zamanda da fabrika doktorluğunu uhdesinde bulunduran Dr. Vahit Ege görülen lüzum üzerine İşçi Sigortaları Beyoğlu Hastahanesine nakil edilmiştir. Kendisine yeni vazifesinde muvaffakıyetler dileriz.

İşçilerimizin yemek ve ekmek mevzuu teknik komitede

Teknik Komitenin 16 Haziran 1956 cumartesi günü aylık toplantısında görüşülen mevzulardan biri de yemek ve ekmek mevzuu idi.

Bu teklifi yapan arkadaşımız cidden çok mühim bir noktaya temas etmek istedi amma: Elinde rakamlar olmadığından müdafaasını yapamadı.

Müessesemizde işçilerimize verilen yemek bazı günlerde yenmeyip arabalara doldurularak Polenez köyündeki domuzlara gönderildiği bir hakikattir. Teknik Komitede bulunan bazı arkadaşlarımız bunun sebebini ahçılara bazıları da bunun günahını Sendikaya (Başta Ticaret Müdürü) yüklemek istediler.

Ben evvelâ yemek listesinin ne şekilde hazırlandığını ve ne şekilde tahakkuk ettiğini açıklamakla bazı hülyaların ortadan kalkacağına kaniyim.

Yemek listesi ile Sendika İdare Heyetinin bir ilgisi yoktur. Yemek listesi işçi mümessillerinden bir iaşeden, bir idareden ve bir de müessese doktoru ahçıbaşı olmak üzere beş kişi nezaretinde hazırlanır, idareye verilir. İşçilerimizi temsilen yalnız bir işçi mümessili bulunur. Beş kişinin nezaretinde yapılan bu liste bilâhere birçok tadilâtlara uğrar, sorulduğu zaman da iaşede başka bir şeyin bulunmayışı ileri sürülür. Yoksa Ticaret Müdürümüzün söylediği gibi listeyi Sendika yapmaz yapsa da tatbik edilmez.

Hâl böyle iken yemeklerin bozuk çıkmasını iki noktaya ayırmak lâzım:

(Devamı 3. sayfada)

Ahlâkî Bahisler

Ahlâkın en büyük müesseselerinden biri de zekâttır. Çünkü zekât fakir ile zengini dost yapıp yaşayıştaki muvazeneyi temin eder. Fakir zengine hürmet, zengin de fakire muhabbet beslerse cemiyette huzur ve tesanüd hasıl olur.

★

En büyük israf, kumaşın, paranın ve kumanyfanın lüzumsuz yere sarfı değil, evet bunlar da bir israf olmakla beraber esas israf, milyarlarca liraya geri alınması kabil olmayan ömrün boş yere geçen bir dakikasıdır.

★

Ahlâk sahibi insana yerden göğe kadar olan mesafe, gözü ile kaşı arasındaki mesafe kadar değildir. Bu günkü terakkiyatı fennin yerin ve denizin derinliğine kadar nüfus etmesi, semalara kadar yükselmesi bunun açık bir nümunesidir.

★

Kâmil insanın içinde nurdan bir projöktör yanar. Bu projöktör kendi içini aydınlattığı gibi, karşısına gelen insanın içini de görür ve okur. Onun için ahlâk sahibi insanı aldatmak da mümkün olmaz.

Mevzuumuz kendini büyük görüp diğerlerine aşağı nazarlan bakmak hakkındadır. Evvelâ şunu katiyetle söyleyelim ki, dünyada hor ve fakir bakılacak hiç bir şey yoktur. Çünkü sebepsiz bir şey yaratılmamıştır. Gerek insan ve gerek hayvan olsun her zerrenin hilkatte bir sebebi ve bir gayesi vardır. Tanrı tarafından her şeye yaratma hususunda bir kıymet ve önem verilmiştir. O, sevmiyerek istemiyerek hiç bir şey yaratmaz. Daha düne kadar Kara Yılanın ni çin yaratıldığını düşünürken, bugün tıb âlemi zehirinden panzehir yapıldığını haber veriyor. Keza mevcudat içerisinde gözü gündüz görmeyip yalnız gece gören tek bir hayvan vardır. Yarasa kuşu! Bunun da hilkatini düşünürken, bu gün denizcilik âleminde sisli, tipili ve karanlık anlarda seyrüseferi temin eden «Radar» cihazının icadına sebep olmuştur. Demek ki lüzumsuz hiçbir şey yoktur.

Bizim gördüğümüz bu cirkinlikler ve güzellikler bizim görüsümüzün bir ifadesidir. Senin çirkin gördüğün şey baskası tarafından güzel görülebilir. Bakmak ile görmenin arasında çok büyük fark vard r. Duymak ile isitmenin farkı olduğu gibi. Her kes kendini değil de karşısındakini büyük görüp hürmet ederse, bu gördüğü büyüklük kendisinindir. Çünkü muhatabından da aynı şeyi göreceksin. Esas anlaşılan ve takdir edilen kıymet de budur. Yoksa sen kendini, ben de kendimi beğenirsem ortada takdir ve kıymet diye bir sey olmaz. İnsanlar hilkatte bazı eksiklik ve kusurlara sahip olabilirler. Bu onların beceriksizliğinden doğayı tamamlayamadıkları bir kusur değildir. Onu varata böyle reva görmüş. Vardır bir hikmeti. Zaten insanın kıymeti eskali ile değil ahlâkı ile ölçülür. Tanrının nazarında bir karıncayı yaratmaktan bir insanı yaratmakta hiç bir fark yoktur.

Değişik, değişik yaratmasındaki maksadı kudretinin bir tezahürüdür. Yoksa o, bir matbaa ve bir tab değil ki hepsini bir çırpıda çıkarsın. Tuzlu suda balığı yaratır, tuzlu yerden yemini verir, fakat eti tuzsuz yenmez. Burada bir hikmet noktası konmuştur. Ve her mevcutta bu nokta vardır. Neyse bu mevzu çok uzun sürer kısaca anlayacak olduğumuz ciheti bir misâlle izah edelim. Filmlerde kitaplarda ismini okuduğumuz Hz. Süleyman mânevî bircok hususiyetlere sahip meselâ, 6 yaşında iken babası Davut Peygamberin bir mahkeme kararının adaletsizliğine hükmederek neticede Allah tarafından haklı olduğu belli oldu. Semadan istediği kadar bulutu yanına çağırıp onun üzerine binip diyardan diyara gitmesi, bütün hayvanların ve kuşların lisanından anlaması gibi meziyetleri olan Hz. Süleyman bir gün gezinti esnasında ,bir dere kenarında bir kaç kişinin oturup bir şeyler yazdıklarını görmüş, yanlarına gidip onların kim olduğunu ve ne yazdıklarını sormuş. Onlar da, biz Tanrının mânevî Nikâh memurlarıyız. Anne rahmine düşen zürriyetin Allahın emri ile kimle evleneceğine dair muamelesini yapar, bir nüshasını bu dereye atar, bir nüshasını da dosyada saklarız, dediler. Hz. Süleyman da zamanının kızlarından hepsinden güzel bir kızı varmış.

Heme naklına geldi. Peki dedi benim biricik kızımın nikâhı kime kıyıldı? Memurlar kızının nikâhını evindeki siyah arap kölesine kıydıklarını söylediler. Hz. Süleyman bu cevaptan hiç memnun olmamıştı. Çünkü kölesi çirkindi. Kızı ise çok güzeldi. Onunla kıyas olamazdı. İşin kaçamak tarafını aramış, şöyle ki: Köleyi namevcut olan bir memleketin Kralına bir mektup götürmek üzere bir torba altınla beraber yola çıkarmak zaten böyle bir memleket yoktur. Köle de yeri bulamadan geri dönmez, böylece helâk olur. Arkadan kız münasip bir kimse ile evlenir. Köle mektubu alır, altın torbasını sırtlar yola çıkar. Epey gittikten sonra, Hz. Hızır kölenin önüne çıkar, ona nerden gelip nereye gittiğini sorar. Köle de vaziyeti aynen anlatır. Hızır, hayır böyle şey olmaz. Meselenin mahiyeti budur. Süleymanın maksadı seni uzaklaştırıp kızı başkası ile evlendirmektir. Sen şimdi beni dinle, şu çeşmede git yıkan rengin beyazlansın. Geriye dön Süleyman seni tanımaz. Sen artık beyaz has bir delikanlı olursun. Yanında olan altınları Süleymanın sarayının karşısındaki yere bir ev yap. Kimseye bir sey söyleme. Vaktiyle seni beğenmiyen Süleyman senin ayağına gelecek kızını sana verecektir. Köle hızırın sözünü yapar geriye döner ve dediği gibi yapar, bir gün kölenin fevkalâde hali Hz. Süleymanın nazarı dikkatini çeker. Evine gider konuşur kendisini beğenir, ve bekâr olduğunu da anlar. Hemen bir aracı ile kızının ona verilmesini ister. Köle maal memnuniye kabul eder. Çünkü Hızırın söylediği söz tahakkuk edecektir. Düğün yapılır, bir kaç gün sonra Hz. Süleyman damadını evine dâvet eder. Dâvet esnasında bu meseleyi haziruna açar. Benim kızım kime nasip idi. Bakınız kime nasip oldu. Bundan çok memnun ve mesudum, der demez, damat vaktile Süleymanın kendisine verdiği mektubu cebinden çıkarıp Süleymana gösterir. Hz. Süleyman mektubu görür görmez işi anlar. başını secdeye koyarak hata ettiğini ve af olunmasını Allahtan niyaz eder ve af olunur. İşte okuyucularım mevzuun evvelinde söylediğim gibi, sen sevmezsin ama, Allah sever.

Herkesin içinde bir cevher vardır bilinmez. Bilene aşkolsun. İnsanlık, bu gördüğümüz 60-70 Kg. ağırlığında bir mevcut değildir. Bu madenin kalıbı, esası içerdedir. İnsanlık namütenahi mânaya sahip, bende konusanla sen de dinleyen, veyahut sen de konusanla bende dinleyendir. Onun için kimsenin kimseyi küçük görmeğe hakkı yoktur. Zira bir büyük şüphesiz bir kücükle tamam olmuştur. 1 olmazsa, 10 olmaz. 10 olmazsa 100 olmaz. Elektrikte menfi müspetin mütemmimi olduğu gibi. Bu misâli nakletmekteki maksadım, bir ibret dersi olsun içindir. Yoksa hâşa Hz. Süleymanın düştüğü hatayı vaymak değil. Zaten bu vakanın vukuu insanlara bir ders icindir. Allahın emrinin bozulamıyacağını sen ve ben bildiğimiz gibi. Bir Peygamber de pekâlâ bilebilir. Bu hususta Hz. Süleymanın aziz ruhu benden güceneceğine değil, memnun olacağına inanıyorum. Mevzuumuz böylece nihayete ererken, böyle sey olur mu diye düşünenler de bulunur onlara da bir cevap versek iyi olur. Bir insan Tanrının nikâh memurlarını görebilir mi? Hızır diye bir sey var mı ve insana gözükür mü? İnsanın rengi yıkanmakla değişir mi? gibi seyler insanın aklına gelebilir. Şunu muhakkak bilmek lâzım ki Tanrının yazması silmesi, bizim yazıp silmemize benzemez. O, ol ve olma emrine sahiptir. Mânevî şahısların görünmesi meselesine gelince, bu gayret basittir. Çünkü, bugünkü hâdiseler bunu bize teyid ediyor, meselâ Amerikada çevrilen bir filmi burada aynen seyrediyoruz. Radyoda konuşan insanın sesini duyuyoruz hattâ televizyonda kendini bile görüyoruz. Bunlar maddî bir kuvvet ve fendir. Acaba mânevî kuvvet ne ola bilir? Şüphesiz bunun fevkinde olur. O halde mâneviyata inananlar için, Allahın insana mânevî bir çok filmler seyrettirebileceğine inanmak doğrudur.

Meselâ: Rüya gibi...

Sendikamız idare heyetinden iki istifa

Sendikamız İdare Heyetinden Ali Akın, Ali Kulüp istifa etmiş ve Hidayet Kuş arkadaşımız da iş yerimizden ayrılması münasebetile İdare Heyeti âzalığından uzaklaşmış bulunmaktadır.

Ayrılan bu arkadaşların yerine yedeklerden Ali Demir, İhsan Gürakın ve Cemil Gider arkadaşlarımız İdare Heyetine girmişlerdir.

Kendilerine muvaffakıyetler dileriz.

Kundura, çanta boyacılarının yeni tarifesi

Belediye, hazırlanan ve ilgililere tebliğ edilen tarifeleri, muntazaman basın'a verecek ve bu suretle halkımıza duyuracaktır.

Tasdikten çıkan ve ilgililere tebliğ edilen kundura ve çanta boyacıları tarifesi de dün ilân edilmiştir.

Ayakkabı boyacıları tarifesinde indirme nisbeti yüzde 53, kadın çantaları boyacıları tarifesinde ise yüzde 57 dir.

Paşabahçe işçi yetiştirme semineri sona erdi

Bir müddet evvel açılan Paşabahçe Tekel lokalindeki seminer sona ermiş ve 2.7.1956 tarihinde İş ve İşçi Bulma Kurumu Tophanedeki binasında bir merasim yapılarak kursa iştirak eden işçilere diplomaları verilmiştr.

Long - Beach'ta yapılacak Dünya Güzellik Kraliçesi seçiminde memleketimizi temsil edecek olan Türkiye Güzellik Kraliçesi Can Uysaloğlu, şanslı görülmektedir. Resimde, Kraliçeyi seçimler sırasında görüyorsunuz



SAĞLIK BAHİSLERİ

Astm Bronşit

Dr. Tarık Kıratlı

Akciğerin allerjik bir hastalığıdır. Astma kelimesi Yunanca öksürüyorum, soluyorum kelimesinden gelir.

Eskiden güç nefes, tek nefes mânasında kullanılmakta idi. Bazı müellifler astmayı connuleoon — ihtilâç şeklinde nefes darlığından bahsetmişlerdir.

Tarif: İhtilaç ve nöbet şeklinde gelen nefes darlığı ile öksürük, ve bronşlarda beyaz yapışkan muhati ifrazı yapan ve ekseriya allerjiye bağlı bir akciğer hastalığıdır.

Tabiatı % 90 allerji, % 10 sebebi meçhuldür. Çok muhtemeldir ki ruhî şartlar altında vagus'ün tenebbühü ile huusle gelmektedir. Astım kordiyak ve üremi komasında görülen güç nefesle alâkası yoktur. Bu hastalığın kısaca tarifi, nöbet tarzında gelen nefes darlığından ibarettir.

Etyoloji: Bir kısım insanla rbazı cisimlere karşı hassasdırlar. Bu cisimler allergen yani allerjiviren cisimler ufak dozda bile olsa bu gibi insanlarda nöbet husule getirirler. Müellifler hayvan tecrübelerile elde ettikleri anofloksi krizlerini astma nöbetlerini benzettiklerini ddia etmişlerdir. Meselâ anofıloksi şoku esnasında öldürülen bir kobayın bronşlarında Eozinofil hücreler görülmüştür. Kaide olarak denebilir ki, astma muhtelif cisimlere karşı bir hassasiyet fazlalığından ibarettir allerjiyi tevlit eden muhtelif gruplar vardır:

1 — Gıda maddelerine karşı fartı hassasiyet, yumurta, balık, midye, istakoz... ilâh.

2 — Hayvanlardan husule gelen maddelere karsı fartı hassasiyeti, kedi, köpek, papagan besleyenlerde,

3 — Nebatlardan husule gelen fortı hassasiyet, kuru ot, çiçek, ıhlamur, kestane çiçekleri,

4 — Porogit ve Mikroorganizmlere karşı fortı hassasiyet,

5 — İlâç ve şimik maddelerce karşı fortı hassasiyet, asprin, piramidon, Fenacetin... ilâh,

6 — İklim allergenlerine karşı fortı hassasiyet.

Astım nöbeti, vücudun her hangi bir noktasından kalkan bir tenbih porlefleks vogusü tenbih ile nöbeti tenbih ediyor diyorlar. Ekseriya ailevî ve bünyesi istidadın mevcudiyeti ileri sürülüyor. Çocuklarda yaşlılarda sık tesadüf edilir. Gençelrde nisbeten az görülür.

Potojeni: Vazomotor tesir ile bronş mükozasında hepe remi ve şişme ve ifrazın bronşlarda darlık yapmasile izah edilmektedir.

Teneffüsün gürültülü ve zo roluşu ronfilan ve sibilon rollerin işitilmesi birçok bronşların ifrazatla tıkalı olduğunu gösterir. Yapışkan ifrazat balgamla dışarıya atılırsa nöbet geçer. Ölümle sona eren vakalarda bronşlar mühat kitlelerile dolu ve tıkalı olduğu görülür. Bazan balgam miktarı çok azdır. Tıkanmayı asabî bir tesirle mükoganın şişmesile izah olunur.

Kilinik: Astma nöbetleri ya birden bire başlar veya burunda tıkanma, nezle veya bronşiti müteakip zuhur eder. Nöbet allergen sebebe göre değişir. Ekseriya nöbetler gece olur. Süratle nefes darlığı başlar. Teneffüs yorucu ve uzundur. Teneffüsün hacmi küçülmüş, adedi artmış fakat nefes verme (efir) uzamıştır. Şiddetli nefes darlığından hastalar arka üstü yatamazlar. Kollarını tesbit ederek ortopne vaziyetinde kalırlar. Nefes almak ihtiyacı karşısında havasızlıktan şikâyet ederler ve pencereye koşarlar. Göğüste hışırtı ve kuru sesler uzaktan işidilir. Şiddetli vakalarda yüzde siyanoz (morarma) vardır. Ağız yarı açık. Burun kanatları gergindir. Nöbet 20 dakikadan 3-4 saate kadar bazan 24 - 48 saat bazen de 3-4 gün devam ettiği olur. Kaide olarak 2-3 saat devam eder. Çok defa bedenî ve ruhî yorgunluk bırakır.

Muayene ile, Perküsyon ile sonor ses alınır. Kalp hudutları tayin edilemez. Dinleme ile, teneffüs hafiflemiştir. Her iki tarafta alt kısımları müntesir sililon, ronfilon raller isitilir. Nöbet başlangıcında öksürük pek az veya yoktur. Nefes darlığı hafifledikçe öksürük meydana çıkar. Balgam çıkmağa başlar. Balgam vasfidir. Bol, yapıskan, berrak ve Muhattan ibarettir.

Ateş yüksek değildir. Daima 37 - 37,5 olarak seyir eder. Bazan 38 in üstüne çıkabilir. Nezle ile beraber ateş yükselmeleri daha ziyade çocuk astmalarında görülür.

Sonu var

Hastalarımızı ziyaret

İşci Sigortaları Kurumu hastahanelerinde ve hususî verem hastahanelerinde uzun zamandan beri tedavi edilmekte olan hastalarımızı Sendika İdare Heyeti, ziyaret ederek sıhhatlerini sormuş ve ihtiyaçları temin edilmiştir.

Arkadaşlarımıza Cenabı Allahtan hayırlı şifalar temenni ederiz.

Kızılay Sağlık Kervanları

Ankara, 10 (A.A.) — Türkiye Kızılay Cemiyetinin, sağlık ve sosyal yardım hizmetlerini, yurdun sıhhî müesseselerden uzak veya mahrum bölgelerinde köylere kadar götürmek maksadiyle ilk deha geçen yaz aylarında tertip ettiği «sağlık kervanları» ndan ikincisi, bugün yapılan bir merasimi müteakip üç konvoy halinde yurdun muhtelif bölgelerine hareket etmiştir.

Merasimde Kızılay İkinci Başkanı Afyon Mebusu Rıza Çerçel ile Ankara Mebusu Necmi İnanç, Yönetim Kurulundan Bursa Mebusu Haluk Şaman, Niğde Mebusu Ahmet Kadıoğlu, Kızılay Umum Müdürü, teşkilât ileri gelenleri ve Maarif Vekâleti mümessili hazır bulunmuştur.

Belediye zabıtasında test yoklaması

Belediye Zabıtası teşkilâtının muhtelif kademelerine müracaat edenlerin test imtihanlarına bugün saat 14 [illegible] Belediye Zabıta Müdürlüğünde başlanacaktır.

İlk yoklamaya, [illegible] numaraları 1 den 150 ye kadar olanlar çağırılmıştır.

Daha iyi bir dünyanın yaratılmatılmasında işçilerin oynadığı rol

Yazan: Jacob S. Potofsky

AFL — CIO Amerikan Federationist Dergisinin Şubat 1956 sayısından

Bu makale, yakınlarda birleşmiş olan Amerikan İşçileri Federasyonu - Endüstri Organizasyonu Topluluğu'nun resmî aylık dergisi AFL — CIO American Federationist'in şubat 1956 sayısında neşredilmiştir. Muharrir Amerikan Elbise Sanayii İşçileri Sendikasının başkanıdır.

Hür dünyadaki teşkilâtlandırılmış işçiler hürriyet - şahsın kıymetine ehemmiyet veren hürriyet - gayesiyle uğrasmaktadırlar. Bu makalede Birleşik Devletlerdeki en büyük işçi sendikalarından birisinin resmî şahsiyeti, işçilerin diğer memleketlerdeki işçilere olan alâkasını izah etmekte ve aranılacak asgarî başarıların ne olacağını belirtmektedir.

Bu makale burda Türkiyede Çalışma Vekâletine ve işçi sendikalarına dağıtılmak üzere Birleşik Devletler Türkiye Misyonunun İşçi Dairesi tarafından tercüme edilmiştir.)

Teşkilâtlandırılmış işçiler bütün dünyadaki işçiler icin sulh, hürriyet ve daha yüksek hayat standardı temin gayesiyle uğrasmaktadırlar. Hür İşçi Sendikaları Enternasyonal Konfederasyonunda beraberce oturduğumuzda, yirminci asrın işçi sendikaları hareketini yaratan gayelere insanlığın varabilmesine yardım hususunda kardeşler gibi beraber ve bu gayeye iman etmis vaziyette oturmaktayız. Hür olan bizler esir olanlara yalnız yardım etmeğe çalışmaktayız. Kuvvetli işçi teyekkülleri kurmuş olan bizler, diğer işçilerin de kendileri icin kuvvetli işçi teşekkülleri kurma hususunda yardım istemekteyiz.

Hür işçi sendikalarının Şimali Amerikada yüksek hayat standardı getirme hususunda ne yaptığını biliyoruz. Biz dünyanın baska taraflarında da kuvvetli ve hür işçi sendikaları görmek istiyoruz ki, onlar da sulh ve emniyetin hür bir şekilde tadını çıkarabilsinler. Şu hususu gayet iyi biliyoruz ki, hürriyet ve emniyet olmadan sulhun mânası yoktur.

Bizim refah zirvesine vardığımızı demek istemiyorum Biz bu raddeye daha varmadık. Daha teşkilâtlandırılmamış milyonlarca işçi vardır ki, bunlar işçi sendikalarının faydalarından hisselerini alamayıp kendileri ile çocuklarının maddî ve mânevî hayat şartlarını düzeltmek fırsatından mahrumdurlar. Amerikan işçilerinin Amerikan İşçileri Federasyonu ile Endüstri Organizasyonu Topluluğunun birleşmelerini iyi olarak karşılamalarının sebeplerinden birisi de budur.

Biz birlesmek, daha kuvvetli bir hale gelmek ve teşkilâtlandırılmış işçileri daha tesirli bir hale getirmek istiyoruz. İsci Sendikalarını daha teşkilâtlandırılmamış milyonlarca işçinin ayağına getirmekle kıymetli bir fırsat meydana geleceği kanaatindeyiz.

Bu birleşme yalnız teşkilâtlandırılmış işçilerin en iyi menfaati için değil, çalıştığımız şehirlerin de en yüksek menfaati için plânlanmıştır. Teşkilâtlandırılmış işçiler her vatandaşın en yüksek menfaatleri ile uğrasmaktadır. Bu, hepimize tesir eden dahilî ve enternasyonal meseleler ve problemlerle uğraşır.

Bu birleşmenin ilk meyvaları muazzam bir şekilde organize edilmiş bir kampanya olacak ve kuvvetli endüstri grupları önünde zayıf vaziyette bulunan işçiler ekonomik bakımdan kendilerine yardım edecek bir sözcü bulacaklardır.

Dünyanın geniş sahalarında yapacak daha çok şeyler vardır. Etrafımıza baktığımızda karanlık noktalar, diktatörlükler, açlık, okuyup yazmamak ve tarif edilemiyecek fakirlik görmekteyiz Büyük sahalar mevcuttur ki burada günlük yiyeceği bir kaç tane pirinç veya bir avuç buğday olan ve insana lâyık olmayan mahrumiyet içinde yasıyan ve sonsuz bir ümitsizlikle istikbale bakan milyonlarca insan yaşamaktadır. Bunlar bizim gayet tabiî addettiğimiz bir cok şey için hasret çekmektedirler.

Totaliter diktatörlükler imparatorluklarını bu milyonlarca kadın ve erkek çocukların bos ümitleri üzerine kurmuslar ve bunları da serbest dünvava genişletmek arzusundadırlar.

Bizim bu meselelere olan cevabımız nedir? Serbest işçilerin buna diğerleri meyanında bir cevabı vardır — bu da atom enerjisinin insanlığın faydasına kullanılmasıdır — insanlığın yok edilmesi icin değil, fakat insanlara fayda ve inkişaf sağlamak için.

Bir kaç ay evvel Hür İşçi Sendikaları Enternasyonal Konfederasyonu atom enerjisinin sulh gayeleriyle kullanılması hususunda bir isci sendikaları konferansı toplamıştı. Bu konferans ekonomik bakımdan inkişaf etmemiş memleketlerde atom enerjisi endüstrisinin sulhçu gayelerle inkişafı için ve böylece halkının hayat standardının yükseltilmesi için bu memleketlere kâfi malî ve teknik yardım istemişti.

Atomu parçalamakla çölleri ekilebilir arazi haline getirmek ve sonsuz bir tâlep mevcut olan yerlere hudutsuz bir refah getirmek - bilhassa inkişaf etmemiş memleketlerde - mümkün olduğunu gördüğümüzden, biz dünyadan bu işleri cesaretle, yaratıcılıkla ve enerjik olarak yapmasını ve demokratik müesesemizin temellerini sarsmağa uğraşan ve bizi korkutan ve tehlikeye sokak gölgeleri bu dünyadan yok etmesini istemekteyiz.

Hür işçiler ancak hayatta bulunabilmeyi insanlık için gayrî kâfi bir gaye saymaktadırlar. Eğer gayemiz yalnız hayatta olmak olsaydı sendikacılık hareketi olmazdı. Biz daha iyi yaşamak hayalini kurduğumuzdan, halkımızın erişemiyeceklerini farzettikleri gayeleri daima gözönünde tuttuğumuzdan ilerlemiş ve bu gayelere - günde sekiz saat çalışma, hastalık ve ihtiyarlığa karşı emniyet temin eden bir hayır programı, garanti edilmiş senelik ücret ve her şeyden üstün olmak üzere çalışan kimselere kıymet verilmesinin temini - varmış bulunuyoruz.

İlerlemeğe devam edelim. En büyük sulh müessesesi olan Birleşmiş Milletleri ve onun hususî şubelerinin kuvvetlenmesini temin edelim. Müdafaamızı kuvvetli tutalım. Sulhu koruyabilmek için kuvvetli olmalıyız.

Aynı şekilde de hür işçileri kuvvetli bulunduralım. Hür işçiler hür dünya demektir. Dünyanın hür işçileri daha iyi bir dünya, sulh dolu bir dünva yaratmak için and içmişlerdir.

Biz harbin ve buhranın viranelerine mukavemet ettik ve hepsini yeniden insa ettik. Diktatörlüğe mukavemet ettik ve demokrasimizi kuvvetlendirdik. İnsanlığa hürriyet anayasası ve dünyanın her tarafına yaymak istediğimiz asîl bir hayatın örneğini verdik. Amerikan isci hareketinn âzaları olan bizler bu gayeyi zamanımızda erisilmesi kabil bir hale getirmeğe kendimizi vakfettik.

Münakaşa ve Üç ata sözü

Yazan: Recai Oğuz

Cemiyet hayatı, fertlere duygu ve düşüncelerini başkalarına anlatmak zaruretini hissettirir. Daima konuşmak ve kaynaşmak azmiyle çırpınır dururuz. Fakat şunu bilmeliyiz ki her şahıs görebildiği kadar, hissiyatı derecesinde mevzulara temas eder ve onları kültür zenginliğinin muvacehesinde derinleştirmeğe gayret eder. O halde her şahsın kendine göre bir anlatma kabiliyeti olduğu gibi karşısındakinin de anlayabilme azmi ve iradesi vardır.

Anlaşmalarımızın verimli olabilmeleri için münakaşa denen bir nevî fikir mücadelesine girişiriz. Münakaşa sessiz olduğu derecede iyi işlenir. Olgun insan başkalarının duyuşlarını benimseyen ve hatalı taraflarını görebilen kimsedir. Şu ata sözü der ki: (Dinleyen, anlatandan arif gerek). Bu cümle konuşma âdabının bütün incelik ve hususiyetlerini ifade edebilecek kudrettedir.

Bizler işimiz icabı daima birçok kimselerle temas ederiz. Her zaman anlamak ve anlatmak istediğimiz karışık meselelerle karşılaşırız. Bazan haklı, bazan da haksız duruma düşebiliriz. Fakat doğru yolu aydınlatabilmek, hakikatleri görüp kavrayabilmek şüphesiz gene bizim elimizdedir. Yeter ki fikirlerimizin müdafaasını yaparken muhatabımızın mukabelesine hüsnüniyet gösterebilelim, onu dinleyip anlamağa çalışalım. Karar verirken lüzumsuz inat ve ısrarlara meydan vermiyelim.

Şeflerimizle, ustalarımızla, arkadaşlarımızla işlerimizi halletmeğe çabalarken ihtiyatlı ve uyanık olalım. Hele münakasasını yaptığımız mevzuları katiyen alevlendirmiyelim. İş yerlerinde lüzumlu da olsa münakaşalardan sarfınazar edelim. İcap ettiği zaman da yalnız kendimiz konuşup gene kendimiz işitmiyelim. Karşımızdakinin sözlerini vekâr ve sükûnet içinde dinlemeği kendimize itiyat edinelim. Yanıldığımız zaman özür dilemesini, haklı olduğumuz zaman da sakin ve anlayışlı olmasını bilelim. Bağırıp çağırmak fikirlerimizi, hata veya haklarımızı örtbas edemez. Çünkü güneşi balçıkla sıvamak imkânsızdır.

Münakaşasını yaptığımız her mevzuda muhakkak ki anlatmağa çalıştığımız bir hakikat vardır. Hemen ilâve edeyim ki her hakikatin tecelli edebileceği bir yer ve makam mevcuttur. Üslerimiz her türlü anlaşmazlıklarımızı halledebilecek evsaf ve karekterdedirler. Biz münakaşalarımızı bir usul dairesinde dışarlarda yapabiliriz. Fakat iş yerine gelince dileklerimizin mukadderatını âmirlerimize bırakmalıyız.

Lüzumsuz kelimeler, yersiz ve sakil lâflar ancak birbirlerimize olan sevgimizi zayıflatır. Halbuki isabetli hareketlerimiz makûl düşüncelerimiz seviyemizi yükseltir, muhabbet bağlarımızı kuvvetlendirir. Bu da sadece münakasalarımızda kullanabileceğimiz taktik şekli ve ferdî olgunluğumuzla mümkün olabilir. Münakasaların mükemmeliyeti ve muvaffakıyeti iki tarafın anlayış ve anlatış kabiliyetiyle kıvaslanabilir. Kavga ve gürültülerin bol olduğu yerler de duygu ve düşüncelere hürmetsizlik vardır. Gerci insanlar daha iyi anlaşabilmek için münakasa yaparlar, fakat fikirlerini kabul ettiremedikleri zamanda bozgunculuk cıkarmamalıdırlar. Çünkü (Yalnış hesap Bağdat'dan döner) ata sözü kendilerini teskine kâfi gelir.

İşçi Sigortaları

(Baş tarafı 1 de)

bulunmaktadır.

Değerli arkadaşlar,

Sayın Genel Kurulumuzun mesaisi, ana hatları itibariyle iki veçhe arzetmektedir.

Bunlardan birincisi, geçen faaliyet devresinin çalışma raporunda ve bilânçosunda ifadesini bulan tatbikatı tahlil etmek, ikincisi de Kurum hizmetlerinin icap ve ihtiyaçlara daha uygun bir seviyeye çıkarılması hususunda ileriye matuf tedbir ve kararlar hakkında temenni ve tavsiyelerde bulunmaktır.

Yüksek Heyetinizin, bilgi ve tecrübelerinden mülhem açık, faydalı ve yapıcı mütalâa ve telkinleriyle, Sosyal Sigorta sahasında, kısa zamanda daha mütekâmil bir seviyeye ulaşacağımıza şüphe yoktur.

Mesainizin, memleketimiz ve Sigorta Kurumumuz için hayırlı ve başarılı olmasını diler, muhterem heyetinizi tekrar saygı ile selâmlarım.»

İşçi Sigortaları Kurumu Kanununun Genel Kurul çalışmalariyle ilgili hükümlerine göre Genel Kurula Çalışma Vekili veya görevlendireceği kimse riyaset eder.

Çalışma Vekili, Kanunun bu hükmü gereğince, Prof. Muammer Tolga'dan Genel Kurul'a riyaset etmesi ricasında bulundu.

Riyaset kürsüsüne gelen Muammer Tolga «Muhterem Vekil'e kendilerine vekâlet etmek üzere vazifelerini bana devretmelerinden dolayı arzı şükran ederim. Elimizdeki gündeme göre Başkanlık Divanı seçimleri yapılacaktır. İşveren ve işçi arkadaşlarımın Kâtiplikler için ikişer aday göstermelerini rica ederim» dedi.

İşarî oyla yapılan seçim neticesinde İşveren temsilcilerinden Hadi Okan ve Alâattin Orhon, işçi temsilcilerinden ve Süreyya Birol ve Ziya Hepbir Kâtipliklere seçildiler.

Tenkidler ve dileklerin bir arada görüşülmesi teklifiyle saat 9 dan 14 e kadar aralıksız çalışılması teklifleri kabul edildi ve Genel Kurula gelen telgraflar okundu.

Konuşmaların tahdit edilip edilmemesi mevzuundaki görüşmeler sonunda tahdit edilmemesine karar verildi.

Anıt - Kabir'le Reisicumhur'un toplu halde ziyaret edilmeleri kararlaştırıldıktan sonra 1955 yılı çalışma raporu ile bilânçosu okundu.

Kurul ikinci oturumunda, faaliyet ve hesap raporlarını dinlemiş ve gündem gereğince komisyonları seçmiştir. Bu arada İstanbul işçi temsilcisi Burhanettin Asutay, üç işçi, üç işveren ve bir akademisyon halinde çalışılmasını teklif etmişler ve bu teklif ekseriyetle kabul edilmiştir.

Yapılan seçim sonunda mevzuat komisyonu akademisyon üye Dr. Kemal Fikret Arık ve Dr. Cahit Talas'ın başkanlığında işçi temsilcileri Süreyya Birol, Burhanettin Asutay, İsmail Aras ile işveren temsilcileri Haydar Aryal, Kadri Okan ve Dr. Sabih Turan'dan teşekkül etmiştir.

Dilek komisyonu akademisyen üye Prof. Akit Şakir'in başkanlığında, işveren temsilcileri Enver Yetkiner, Mehmet Aykaç, Alâaddin Orhon, işçi temsilcileri Zühtü Tetey, İzzet Çilingir ve Mehmet Uzerden, hesabat ve muamelât komisyonu Prof. Hüsnü Hamit Şaymen'in riyasetinde işçi temsilcileri Vahdettin Durmaz, Emin Aklıeren, işveren temsilcileri Birgit ve Şahin Aktaymandan kurulmuştur.

Umumi heyet toplanarak faaliyet ve hesap raporlarını müzakereye baslamış ve tenkidler yapılmıştır.

Kongre üyeleri, toplu halde Anıt - Kabre giderek Atatürk'ün mânevî huzurunda saygı duruşunda bulunmuşlardır.

Yemek ve ekmek mevzuu

(Baş tarafı 1 de)

a) Yemek tahsisatının bu günkü hayat şartlarının ağırlığı karşısında çok az olması. (60) kuruş

b) İaşe personelinin azlığı ve ehlî olmayışı.

Yemek bedeli (60) kuruş olduğu müddetçe yemeklerin bu günkünden daha iyi olması beklenemez. Evvelâ bu rakamı yükseltmek lâzımdır.

İaşe personeline gelince. Bu serviste calışan ahçıbaşı dahil garsonlar dahi bu isin ehlî insanlar olmadığı muhakkaktır. 12 saat devamlı işbaşında bulunmak ve ayrıca 600 - 650 kuruş yevmiye ile ehlî insanlara burada iş yaptırmak zor olur. Çalışma şartları ile yevmiye farklarını yükseltmek lâzım ki, bu personelde ehlî olan işçi bulunsun aksi takdirde bu servis daima işçi bulamıyacaktır. Dolayısı ile yemeklerin de düzelmesi sözden ibaret olacaktır.

Ekmek mevzuu ise. Bazı arkadaşların fikir olarak ileri sürdükleri gibi ekmekler yemişlikle içerisinde dilim dilim konursa fazla israf olmaz fikrine iştirak etmem. Ancak, medenî insanlar camiasına ulaşmamız babından her ne pahasına olursa olsun ekmeklerin yemişlikle re konması lâzımdır. Günde yüz kadar ekmek fazla gider) bu işi yaparken istifade için değil medenî bir millet olduğumuz için yapmamız lâzımdır.

Bu işi yaparke nde müessesemizin imal ettiği yemiş liklere değil hasır yemişlikler alarak onlara tevziat olursa daha iyi olur. Çünkü: Cam yemişlikler kolayca kırılır. Daha fazla israf olur, kanaatindeyim.

Paşabahçe Gençlik Kulübünün açık teşekkürü

Pasabahce Gençlik Kulübü 1955-1956 senelerinde göstermiş olduğu fevkalâde faaliyet ve basarı, neticeden 3 ncü kümenin şampiyonluğuna kadar yükselmis olduğundan bu basarı da büyük rol oynayan maddî ve mânevî yardım edenler asağıda isimleri olan arkadaslara kulüp namına teşekkürü bir borç biliriz.

Bilûmum futbolcular, boksörler,, güresçiler, antrenörleriyle birlikte Şişe ve Cam Fabrikası A. S. Umum Müdürü Sayın Dr. Şahap Kocatopçu, Beykoz Gençlik Kulübü Idare Heyeti, Şise ve Cam Fabrikaları İşçi Sendikası, Diş tabibi sayın Dr. Sadettin Ozansoy, Goble ustası sayın Veysel Kızılkaya, müteahhit bay Hasan Çolak ve bay Fuat Aydemir, sayın bay Zeki Tongur, Sise ve Cam Fabrikası müdürleri, şefleri, teknisyenleri, ustaları ve memurları ile ayrıca goble servisi Tekel İspirto Fabrikası mensupları ve müdürleri, Paşabahce esnafları ve bilûmum kulüp üyeleri kıymetkâr yardımları ile bu muvaffakıyetimize yapılan yardımlardan dolayı kalbimizi dolduran muavenetlere teşekkür ederiz.

Paşabahçe İdare Heyeti

Şubelerimizden haberler

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Merkez Sendika temsilcilerine randevu vermişlerdir.

Cibali Cam Fabrikasının kapanması ile 200 e yakın işçinin issiz kalması ve 500 ailenin de perisan olmak ihtimali vardır. Merkez Sendika İdare Heyeti durumu hassasiyetle takip etmektedir.

Kartaltepe iş ihtilâfımız

Kartaltepede kurulu Cevdet Donat ve Şürekasına ait cam fabrikasında açmış olduğumuz toplulukla iş ihtilâfımız uzun bir sürüncemeden sonra 29.6.1956 da İl Hakem Kurulunda kesin uzlaşmaya taraflar çağırılmış olup üyelerimizin istemiş oldukları zam'a İşverenin yanaşmaması sebebiyle Merkez Sendika temsilcileri de işçilerin isteklerinde ısrarla durmuştur. Netice İl Hakem Kurulunun kararına kalmıştır. Neticeyi işçilerimiz merakla beklemektedir.

Amerikan Sınaî Münasebetlerinin istikbali

Tercüme: S. S. Demiray

JOHN S. BUGAS
(Ford Motor Company Yarbaşkanı tarafından)

«Bu beyanat, Çalışma Vekâletine, İşverenlere ve sendikalara dağıtılmak üzere Amerikan Milletlerarası İşbirliği İdaresi Çalışma Şubesi tarafından tercüme ettirilmiştir.»

Son sene içinde fevkalâde bir ihtilâl olmuştur. — bu ihtilâl iktisadî, içtimaî ve kültüreldir. Hususî ve âmme hayatımızın mühim veçhelerine kuvvetli tesiri olmuştur.

Millet olarak geniş iktisadî ve siyasî görünüşümüz gittikçe artan bir olgunluk göstermektedir. Eğer bu alâmetleri yanlış anlamıyorsam biz mutedil bir milletiz. halk arasında sınıf tefriki geniş çapta tasfiye etmiş oluyoruz.

Orta tabaka sınaî işçi kütlesinin bu acil ihtilâli sınaî münasebetlerin istikbali üzerinde belki de en müessir, yegâne ölçülmez âmillerin an'anevî siyasî hürriyetimizin, kifayetli serbest âmme eğitimi ve mütemadî refah ile yükselen hayat standartımızın gelişmesidir. Bu gelişmenin temel ve elzem şartı da müstakar uzun vâdeli sınaî verimliliğin artmasıdır. Amerikan işçisinin, halihazırdaki şartlarda her zamankinden fazla menfaati vardır.

Gittikçe artan bir meharetle sanaî, uzun zamandır halk arasında, sınaî hayatımızın milletin lehindeki çalışmalarının anlaşılması için çalışmaktadır. Eğer halk arasında bu anlayış artarsa. isçi kendi isyerindeki menfaatini gittikce daha çok anlıyacaktır. Bilhassa kâğıt üzerinde ne kadar cazip görünürse görünsün işvereninin sıhhatli ve iyi çalışan bir ticaret yapmaktan alıkoyarsa, iktisadî kazançların uzun vâdeli bir hükümleri olmadığını takdir edetektir.

Geçen 1955 icinde, sürekli olarak iktisadî harp yoluna gitmelerin gittikçe azaldığı görülmüştür. Hattâ, bir kaç fevkalâde halde de sendika ve iscilerin, patronlarının piyasada rekabet yapabilecek duruma girebilmesi için had isteklerinden vazgeçtikleri görüldü.

Sınaî münasebetlerde çalışan bir adam olarak benim için en cesaret verici şey yakın zamanlarda yapılan belli baslı grevlerin sayılarında ve sertliklerindeki düsüşten cok bu grevleri tahrik eden âmillerdir.

Calısma hayatında sulh, kendiliğinden ve kendi basına bir sıhhat alâmeti değildir. Şayet büyük kuvvetle zaafın boy ölçüsmesi neticesi ise cok tehlikeli bir halin isaretidir. Fakat, bence halihazırda varılmıs olan tekâmül. kollektif müzakere masasının her iki tarafında oturanlarda artan müzakere mesuliyeti ve vazaif anlayışının neticesidir.

Gecenlerde AFL ve CIO sendikalarının vukubulan birlesmeleri sınaî münasebetlerin istikbali üzerinde müessir olacaktır. Bu birleşme, meselâ, federasyonların birbirleriyle daha müessir bir şekilde işbirliği yapmalarını ve böylece kollektif müzakere masası başında daha büyük kuvvet kullanmalarını da intaç ve teşvik edebilir. AFL - CIO birleşmesi daha uyanık bir siyasî şuura da delildir. İhtimal bu birleşme teşkilâtsızı, teşkilâtlandırma da artan bir baskı ile neticelenecektir.

Bununla beraber, bu birleşme çalışma hayatında sulh tasavvurlarını maddeten artırmak gibi net kârlar sağlıyabilir. İzah edeyim. Liderlik ve kuvvet merkezileştikçe, iktisadîyatımızda diğer kuvvet merkezlerinin maruz kaldığı sıkı muayene ve hedef olacaktır. Biz Amerikalıların büyük şeylere istidadımız vardır ve hoşumuza gider. Fakat, aynı zamanda bunları yakinen tetkike de müstaidiz. AFL — CIO birleşmesi mahsulü büyük kuvvet merkezi de dikkati üzerine çekecektir. Bu bakımdan, tarihten öğrendikleri dersleri mülâhaza etmişlerse, baştaki liderlerinin dikkat ve muhafazakârlık hisleri uyanacaktır. Binaenaleyh, birleşmenin genel, olarak, had istekleri frenleyip gelecek yıllarda daha büyük istikrar ikâme edeceğine inanıyorum.

Sınaî münasebetlerimizin değişen ahvalini tayin edecek bir başka genel şart da iktisadî durumdur. Hemen hemen istisnasız, bütün iktisatçılarımız ve belli başlı iş adamlarımız gelecek on sene için gros millî istihsalâtımızda % 50 nisbetinde artış sağlıyabilecek canlı bir iktisadî hamle beklemektedirler. Bazı zaif noktalar, düşüşler ve yükselmelerle beraber genel olarak iş hayatı müreffeh olacak ve onunla beraber de Amerikanın sanaî işçisinin hayat standartları yükselecektir.

İhtimal bu on sene bir de mütemadiyen işsiz kalan işçisi olmıyan bir iş piyasasının on senesi olacaktır. Nüfus ve istihsal talebi faal işçi sayısından hızlı artacaktır. Eğer bu şartlar varit kalırsa, işçi kütlemizden azamî istifade etmeğe ve talebi karşılamak için sanaimizin verimliliğini arttırmağa çalışacağız.

Otomatikleşme mevzuunda işsizlik doğuracaktır korkusuyle muhalefete rastlanacaksa da teknik bilgimiz ancak halkımızın taleplerini karşılayabilecektir. Teknik bilgimizin terakkisi neticesinde verimliliğin bizi mevcut çalışma saatlerini işçi kütlesi arasında bölmeyi ciddî surette düşündürtecek şekilde artması zamanından, ki bu şayet vukubulacaksa, daha çok uzaktayız.

Demek ki genel mânada 1956 yılından ileri doğru bakacak olursak, bir sınaî münasebetler müdürünün olabileceğinden bahsettiğim ahvalle iktifa etmesi lâzım gelecektir: Devamlı refah ve yüksek istihdam seviyeleri, çoğalan nüfusumuzun artan taleplerini karşılamak için teknik bilgi üzerinde durma, daha makûl ve mes'ul sendika liderliği, ki bunu ümit ederim, bir de devamını kuvvetle temenni ettiğim kollektif müzakerelerde hükûmeti şedit tahdidat altından tutan çık muvaffakıyetli siyaset.

Sınaî münasebetler memurlarından beklenecekler de bunların vazaif ve teşkilâtlanmaları üzerinde bir takım değişiklikler yaratacaktır.

Çoğumuz sınaî münasebetler mes'uliyetlerimizin birçok safahatının tekâmül ve ifâsında uzun zamandır teknik eleman kullandık. Sendikalar gerek kollektif müzakerelerde gerekse efkârı umumiye önünde gittikçe artan teknik bilgi ile dâvalarını münakaşa ve müdafaa etmeleri karşısında, işverenin de durumunu tekâmül ettirecek ve aynı meharetle müdafaa edecek personel ve araştırma imkânlarına sahip olması lâzımdır. Çalışma münasebetleri daha medenî ve daha rasyonel oldukça dahilî işlerde karara varmak için araştırma ve plânlamaya ve müzakere masası başında hakların mahir ve makûl bir şekilde taktimine önem verilecektir.

İkincisi, sınaî münasebetler mukaveleleri tatbikte, belli başlı isteklerin yanında sosyal yardım gibi faydaların artmasıyla, gittikçe güçlük çekecektir.

Üçüncüsü, işveren tarafı sendikanın siyasî faaliyetlerine karşı bir muvazene temini meselesiyle gittikçe daha fazla alâkadar olmağa başlamalıdır.

Dördüncüsü, iş yeri müemmen kılınmak şartıyla, sınaî münasebetler işçilerin arzularını yerine getirmek ve beşerî dertleri tatmin için çalışmalarında gittikçe daha yaratıcı olmalıdır.

Beşincisi, bu sür'atli inkişaf asrında. sınaî münasebetlerin vazaifi arasında yetiştirme, eğitim ve eleman bulma vardır.

İçimizden pek az kişi içtimaî terakki yolunun sonuna geldiğimizi söyleyebilir. Sınaî terakki halen ancak çocukluğundadır. İleriledikçe, hepimiz istifade edeceğiz. Amerikan işçisi hayat seviyesinin yükseleceğini bekliyebilir. Kim, gelecek on, yirmi veya otuz sene için de daha yüksek gelir ve daha çok emniyetimiz olacağından şüphe edebilir?

Sınaî münasebetlerin bütün bu hususlardaki vazifesi bir «Hayır» demekten veya ille de «Sendika ile kavga etme» den uzaktır.

Dizgi ve Baskı: Orhan Mete ve Ortağı Basın Yayın Kol. Şti. Matbaası

İşçi gözü ile tamirciliğin esasları

İkinci Dünya Harbinde de bizlere bütün açıklığı ile ifade ettiği gibi, bir milletin mukadderatı endüstri alanındaki varlığı ile ölçülmektedir.

Vatanımızın ebedi egemenliği ancak ve ancak teknik öğretim dâvasının tahakkuku ile kaimdir. Bu mukaddes vazife ve mes'uliyetini düşünürken, (Tevfik Fikret) i hatırladım, gençliğe hitabeden bir şiirinde şöyle der: Uğraş, didin, ara, bul, koş, atıl, bağır, durmak zamanı geçti çalışmak zamanıdır.

İşte arkadaşlar, haddim olmayarak sizlere hatırlattığım şu kıymetli mısraların her kelimesi bizlere vazife ve vatan aşkının mânâ ve ehemmıyetini haykırıyor.

Şu halde durmadan çalışmak ve teknik öğretimin, mühim bir dâvanın tahakkuku için önümüze çıkan mani'i aşmak, birbirimizin değil, hepimizin vazifesidir

Zamanında ve mikanenin icap ettirdiği gibi tamir demiştik. Bu mevzuu üzerinde biraz duralım. Sizlere ilk bakışta, zamanında olmıyan tamire, herhalde iyi tamiri bastıracak kadar çok rastlanmasa gerek gibi gelir. Ne yazıkk ki bu teselliyi hemen çürütmek mecburiyetindeyiz. Yapılan tamirlerin büyük bir kısmı, yolunda yapılmamakta, daha doğrusu yapılamamaktadır. Bunda öğrenmemezliğin ve kastin eseri yoktur. Öğretmemezlik vardır bundan bir kaç sene evveline kadar bizde makine tamiri duyguya. ustadan çırağa bazı esassız bilgilere dayanarak yapıla gelmiştir.

Bir parçayı daha kullanabilecek gibi iken çıkarıp atarak parçayı ziyan etmekle, çoktan değişmesi lâzım gelirken (hele biraz daha böyle gitsin, şimdi masrafın sırası değil) düşüncesi arasındaki sınır tayin edilmemiştir. Bu hal bizim memleketimizin bir alışkanlığ sayılmasın, az seneler önceye kadar makinenin beşiği olan memleketlerde bu halde idi. Bu memleketlerde bir çok makine tamirhanesinin, makine mezarlığı olmaktan kartırılışı zan edersem pekte eski değildir.

Artık bir makine parçasının durumundan, makinenin nasıl kullanıldığını anlıya bilmek, eskimenin azaltılması için yapılacak işleri, yeni parçanın hangi ölçü ve töleransta olacağını bilmek her tamircinin öğrenebileceği kadar yayılmıştır.

Makineyi inkişaf ettiren memleketlerde yeni varılan bu basamağa bir an evvel yetişmek için memleketimiz işçilerinde de büyük bir istek ve sistemli çalışma görülmektedir.

Bizlere ameli olduğu kadar nazari bilgininde lâzım olduğu inkâr edilmez bir hakikattır, bazı arkadaşlarımız her ne kadar san'at okulu mezunu iseler de ilim ve sanatın sonu olmadığı göz önünde tutulursa modern tekniğin icaplarına uyabilmek için imkânı olduğu kadar okumak menfaatlerimiz icabıdır, kanaatindeyim.

Sanayi'e nasıl kıymet vermeliyiz

Birinci ve İkinci Dünya Savaşları arasında geçen zaman zarfında Amerika Birleşik Devletlerinin sanayi'in her kolunda elde ettiği başarılar diğer birçok memleketler için örnek teşkil edecek mahiyettedir. Bizim gibi sanayii tesis etmekte olan memleketler için Amerika Sanayiinden alınacak birçok örnekler olduğuna şüphe yoktur. Bizim durumumuzda olan milletlerin sanayilerini kurarken, büyük devletlerin bu yolda geçirmiş oldukları merhaleleri dikkatle tetkik etmeleri yerinde olur.

Şurası muhakkak ki, bugünkü anlayışla modern bir sanayi kurmak ve idare etmek bizim düşündüğümüz ve tasavvur ettiğimiz iptidaî unsurlar olarak ele alabileceğimiz bina, makine ve tesisat ilk madde, eleman gibi ilk lüzumlu unsurları bir araya getirmek, kurulacak sanayi şubesinin rasyonel işlemesi için kâfi gelmemektedir. Bu hakikati görmeden veya küçümseyerek yapılacak teşebbüslerin iyi sonuçlar vermemesi çok mümkündür.

Amerika sanayi tarihini tetkik edecek olursak, bu sanayiin çabuk inkişafını sağlayan faktörleri şöyle sıralayabiliriz.

1 — Toprak üstü ve toprak altı servetlerinin üstünlüğü,

2 — Çabuk artan bir nüfusa malikiyet,

3 — Geniş istihlâk pazarları (dahilî ve harici)

4 — Kalifiye eleman bolluğu (yüksek kültür seviyesi itibarile)

5 — Sendika selâhiyeti (hür dünyada olduğu gibi)

6 — Şahsî teşebbüs imkânlarının hudutsuzluğu (liberal ekonomi)

7 — Şahsî teşebbüsün malî müesseseler tarafından desteklenmesi,

8 — Yeni metodlara intibak kabiliyetinin fazlalığı,

9 — Yeni buluş ve icatlara lâyıkı veçhile kıymet verme.

Amerikan sanayiinin inkişafında başlıca faktörler olarak yukarıda saydığımız unsurların, bu sanayiin gelişmesinde ne mühim rol oynadığı, 2. Dünya Harbi esnasında hepimiz büyük takdir hislerile görmüş bulunmaktayız, buna misâl olarak Batı Almanyayı da gösterebiliriz.

Tamamen şahsî teşebbüsün eseri olan muazzam Amerika sanayiinin bugün verimli haline sokan kuvvetin sırrını çözmek ve bu nokta üzerinde durmak, sanayiini yeni tesis etmekte olan memleketleri için çok lüzumlu ve faydalıdır. Zira, ancak bu sayede başkalarının uzun mesai ve mühim paralar sarfı ile elde ettikleri neticeleri, bir ölçü olarak daha başlangıçta kabul etmemiz şüphesiz ki bize pek çok zaman kazandıracak ve belki de kendi maddî imkânlarımızla hiç bir zaman başarılması mümkün olmayan işleri en ufak bir bedel dahi ödemek zorunda kalmadan temini mümkün olabilecektir.

Bugün Amerikada işçi sayısı 500 ü bile bulmayan ufak fabrikalardan tutunuz işçi sayısı 10.000 leri aşan muazzam işletmelere kadar her birinin makine, bina ve ham madde kadar üzerinde ehemmiyetle durduğu bir mevzu vardır.

Bütün bu müesseseler, iş hacimlerinin icabına göre rasyonel işletmeyi temin edecek ve günlük işleri gören idarecilerin haricinde çalışma zemini bulacak ihtisas adamlarına kollarını açmış vaziyettedir. Bugün Amerikan iş âlemi verim bahsinde, iş teşkilât ve idaresi mevzuu bahsinde hassas davranmanın mükâfatını tatmış ve bu ihtisas şubesine Endüstri hayatında azamî değeri vermekte gecikmemiştir. Verim mühendisleri veya organizasyon mühendisleri namı altında çalıştırdıkları bu kabil ihtisas adamlarını, Amerikan sanayiinde itibarlı mevkii vardır.

Bizim için çok yeni olan bu ihtisas şubesinin değerini ölçecek elemanların memleketimizde mevcudiyetini görmek şüphesiz ki en cok arzu edilecek bir şeydir. Fakat eldekilerin de kıymetini bilmek gerektir.

Ancak bugün sanayiimizin hiç bir şubesinde Amerikata tatbik edilmekte olan usullere uygun bir organizasyon şubesi bulunmadığını zannetmekteyiz.

Bizde olduğu gibi, bu memleketlerde 10 Kg. ham madde gidecek bir çark veya nihayetsiz dişliyi imal ederken 50 Kg. malzemeyi heba etmezler. Başta çalışan işçiler olmak üzere isleyen makinelerin, kullanılan malzemenin korunması ve istihsal esnasında emniyetini sağlayıcı tedbirler vardır.

H.